

**ZASADY OCHRONY DZIECI I MŁODZIEŻY
ORAZ BEZBRONNYCH OSÓB DOROSŁYCH
W PRAKTYCE OPIEKUŃCZO–WYCHOWAWCZEJ ZGROMADZE-
NIA SIÓSTR OPATRZNOŚCI BOŻEJ**

We wszystkich dziełach prowadzonych przez Zgromadzenie Sióstr Opatrzności Bożej postępujemy według wartości i nauki Kościoła katolickiego, szanując godność osoby ludzkiej. Zawsze tworzymy i podtrzymujemy środowisko, które minimalizuje prawdopodobieństwo wystąpienia jakichkolwiek form przemocy lub wykorzystania dzieci. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez Zgromadzenie Sióstr Opatrzności Bożej jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każda członkini Zgromadzenia oraz personel zarówno duchowny, jak i świecki traktuje dziecko oraz bezbronne osoby dorosłe z szacunkiem i uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek przemocy w jakiegokolwiek formie wobec dziecka i bezbronnych osób dorosłych. Zgromadzenie, podejmując działania opiekuńczo–wychowawcze, działa w ramach obowiązującego prawa kościelnego, prawa państwowego, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

**ZARZĄDZENIE PRZEŁOŻONEJ GENERALNEJ
ZGROMADZENIA SIÓSTR OPATRZNOŚCI BOŻEJ**

Grodzisk Mazowiecki, 8 lipca 2024 r.

Dla dobra dzieci oraz bezbronnych osób dorosłych, na podstawie kan. 34 KPK, zatwierdzam „Zasady ochrony dzieci i młodzieży oraz bezbronnych osób dorosłych w praktyce opiekuńczo-wychowawczej Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej”.

Ogłoszenie „Zasad ochrony” dokona się przez zamieszczenie ich na stronie internetowej Zgromadzenia.

„Zasady ochrony” obowiązują wszystkie członkinie Zgromadzenia oraz osoby z nim współdziałające: duchowne i świeckie, które podejmują jakąkolwiek posługę wobec dzieci oraz bezbronnych osób dorosłych pozostających pod opieką Zgromadzenia.

Wprowadzenie

Niniejszy dokument jest wyrazem troski Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej o godność dzieci i młodzieży oraz bezbronnych osób dorosłych. Osoby duchowne, konsekrowane i świeckie zaangażowane w dzieła edukacyjne, opiekuńcze, wychowawcze i formacyjne Zgromadzenia biorą na siebie odpowiedzialność za ochronę i rozwój dobra duchowego, psychicznego i fizycznego swoich wychowanków i podopiecznych. Poniższe zasady prewencji i postępowania w pracy z dziećmi, młodzieżą oraz bezbronnymi osobami dorosłymi są przeznaczone do stosowania we wszystkich wspólnotach, placówkach i instytucjach Zgromadzenia. Ponadto każda instytucja prowadzona przez Zgromadzenie podejmująca działalność religijną oraz zadania w zakresie opieki, wychowania i edukacji jako oddzielna osoba prawna przyjmie analogiczny dokument tj.: Standardy ochrony dzieci i bezbronnych osób dorosłych właściwy dla działalności statutowej instytucji. Zgromadzenie Sióstr Opatrzności Bożej jako instytucja kościelna odnosi się w niniejszym dokumencie do obowiązującego prawa kościelnego i państwowego, tj. w szczególności Kodeksu Prawa Kanonicznego Kościoła Katolickiego (CIC 1983), Norm sui delitti riservatiati alla Congregazione per la Dottrina della Fede w znowelizowanej wersji z 11 października 2021 r., wydanych wraz z motu proprio „Sacramentorum sanctitatis tutela”, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych przez Rescripta ex Audientia z 3 i 6 grudnia 2019 r. oraz motu proprio „Vos estis lux mundi”.

Zasadnicze cele polityki Kościoła dotyczącej ochrony dzieci i młodzieży określa dokument Konferencji Episkopatu Polski: „Prewencja nadużyć seksualnych wobec dzieci i młodzieży i osób niepełnosprawnych w pracy duszpasterskiej i wychowawczej Kościoła w Polsce”, przyjęty w dn. 10-11 czerwca 2014 r., oraz „Nowelizacja Wytycznych dotyczących wstępnego dochodzenia kanonicznego w przypadku oskarżeń duchownych o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia”. Niniejszy dokument powstał również w oparciu o odpowiednie przepisy prawa powszechnie obowiązującego.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§1

Zgromadzenie Sióstr Opatrzności Bożej – kościelna osoba prawna wypełniająca m.in. funkcję religijną.

Członkini Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej – każda siostra po ślubach czasowych i wieczystych.

Personelem lub członkiem personelu dzieł prowadzonych przez Zgromadzenie jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, wolontariusz, stażysta, a także dziewczęta w trakcie okresu formacyjnego (aspirantki, postulanki i nowicjuszki).

Zarządem Zgromadzenia jest przełożona generalna wraz ze swoją radą.

Organem zarządzającym w dziełach prowadzonych przez Zgromadzenie jest osoba, organ lub podmiot, który w strukturze danej organizacji zgodnie w obowiązującym prawem i/lub wewnętrznymi dokumentami jest uprawniony do podejmowania decyzji o działaniach organizacji (*dyrektorka dzieła, przełożona domu zakonnego*).

Placówka – dom zakonny prawnie erygowany, w którym mieszkają członkinie Zgromadzenia.

Instytucja – każde dzieło prowadzone przez Zgromadzenie, tj. przedszkole, placówki opiekuńczo-wychowawcze (domy dziecka), młodzieżowy ośrodek socjoterapii, domy pomocy społecznej.

Dyrektor instytucji/ przełożona placówki – osoba mianowana przez przełożoną generalną Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej.

Dziecko – każda osoba do ukończenia 18. roku życia.

Bezbronna osoba dorosła – osoba, która ukończyła 18 rok życia, ale ma trwale ograniczone używanie rozumu i nie jest w stanie odpowiadać za swoje czyny i decyzje (niepełnosprawność intelektualna, choroba psychiczna). Jest ona podmiotem ochrony w takim samym stopniu jak małoletni.

Opiekun dziecka – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny.

Zgoda rodzica dziecka oznacza pisemną zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka/opiekunów prawnych. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.

Krzywdzenie dziecka – przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć zachowanie, które może stanowić popełnienie czynu zabronionego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie; każde zamierzone lub niezamierzone działanie/zaniechanie jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają prawa, swobody i dobra osobiste dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnia się 6 podstawowych form krzywdzenia:

1. **Przemoc fizyczna** wobec dziecka to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.
2. **Przemoc psychiczna** wobec dziecka to przewlekła, нефizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeżenie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem a dzieckiem.
3. **Wykorzystywanie seksualne dziecka** to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Wykorzystanie seksualne może przyjąć również formę wyzyskiwania seksualnego, czyli jakiegokolwiek faktycznego lub usiłowanego nadużycia pozycji podatności na zagrożenia, przewagi sił, lub zaufania, w celach seksualnych, w tym, ale nie wyłącznie, czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z seksualnego wykorzystywania innej osoby. Szczególne zagrożenie wyzyskiwaniem seksualnym zachodzi w czasie kryzysów humanitarnych. Zagrożenie wyzyskiwaniem istnieje zarówno wobec dzieci jak i ich opiekunów.
4. **Zaniedbywanie dziecka** to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.
5. **Przemoc rówieśnicza** – (agresja rówieśnicza, bullying): występuje, gdy dziecko doświadcza różnych form przemocy ze strony rówieśników, bezpośrednio lub z użyciem technologii komunikacyjnych (internetu i telefonów komórkowych). Ma miejsce wtedy,

gdy działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Obejmuje przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie), relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie), fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie), materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów), wykorzystanie seksualne – dotykание intymnych części ciała lub zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika, przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią.

6. **Cyberprzemoc** – znana też jako *cyberbullying*, to wszelka przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych – komunikatorów, czatów, stron internetowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów. Przykłady cyberprzemocy: wysyłanie wulgarnych e-maili i SMS-ów, kłótnie internetowe, publikowanie i rozsyłanie ośmieszających informacji, zdjęć i filmów, podszywanie się pod inną osobę, obraźliwe komentowanie wpisów na blogu, przesyłanie linków z obraźliwymi zdjęciami i filmikami znajomym.

Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności (art. 197-205 k.k.)

- Zgwałcenie (art.197 k.k.)
- Wykorzystanie seksualne osoby bezradnej lub niepoczytalnej (art. 198 k.k.)
- Seksualne wykorzystanie zależności (art. 199 k.k.)
- Seksualne wykorzystanie małoletniego (art. 200)
- Uwodzenie małoletniego poniżej lat 15 z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej (art. 200a)
- Propagowanie pedofilii (art.200 b k.k.)
- Kazirodztwo (art. 201 k.k.)
- Pornografia (art. 202 k.k.)
- Zmuszanie do prostytucji (art. 203 k.k.)
- Czerpanie zysku z cudzego nierządu (art. 204 k.k.)

Osoba odpowiedzialna za Internet to wyznaczony przez osobę zarządzającą organizacją członek personelu sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie organizacji oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.

Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem – za politykę odpowiada Zgromadzenie, domy zakonne, osoby reprezentujące oraz delegatka ds. ochrony dzieci i młodzieży, wyznaczona przez przełożoną generalną Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej.

Dane osobowe dziecka – wszelkie informacje umożliwiające jego identyfikację.

Zasady ochrony – zamiennie *Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem* lub *Polityka; normy ochrony* – zasady prewencji i postępowania w pracy z dziećmi, młodzieżą oraz bezbronnymi osobami dorosłymi przeznaczone do stosowania we wszystkich wspólnotach, placówkach i instytucjach Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej, po ich każdorazowym przyjęciu w tych podmiotach.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci i bezbronnych osób dorosłych

§ 2

1. Personel instytucji posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci oraz bezbronnych osób dorosłych.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka personel instytucji podejmuje rozmowę z opiekunami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
3. Personel monitoruje sytuację i dobrostan dziecka lub bezbronnej osoby dorosłej.
4. Personel zna i stosuje ustalone w placówce zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko/bezbronna osoba dorosła i dziecko – dziecko (zasady te, zwane *Kodeksem Zachowań*, stanowią Załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu).
5. Personel jest przeszkolony w zakresie prewencji i interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka. Szkolenie przeprowadza delegatka ds. ochrony dzieci i młodzieży oraz inne osoby do tego uprawnione. Po przebyciu szkolenia personel podpisuje *Oświadczenie o przestrzeganiu Polityki Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem*.
6. Rekrutacja personelu odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka

§ 3

1. Zagrożenie bezpieczeństwa podopiecznych może przybierać różne formy w zależności od wykorzystywanych sposobów kontaktu i komunikowania.
2. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i bezbronnych osób dorosłych:
 - a. popełniono przestępstwo na szkodę dziecka/bezbronnej osoby dorosłej (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem/bezbronną osobą dorosłą);
 - b. doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem;
 - c. doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka/bezbronnej osoby dorosłej (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).

3. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka lub bezbronnej osoby dorosłej przez:
 - a. osoby dorosłe (personel, inne osoby trzecie, rodziców/opiekunów prawnych),
 - b. inne dziecko lub bezbronną osobę dorosłą.

§ 4

W przypadku powzięcia przez członka personelu podejrzenia, że podopieczny jest krzywdzony, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez podopiecznego lub jego opiekuna, członek personelu ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrekcji dzieła (placówki). Notatka może mieć formę pisma tradycyjnego lub wiadomości mailowej. Wzór notatki stanowi Załącznik nr 4.

Ponadto należy stosować art. 240 kk Art. 240. § 1. Kto, mając wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego określonego w art. 118, art. 118a, art. 120-124, art. 127, art. 128, art. 130, art. 134, art. 140, art. 148, art. 148a, art. 156, art. 163, art. 166, art. 189, art. 197 § 3-5, art. 198, art. 200, art. 252 lub przestępstwa o charakterze terrorystycznym, nie zawiadamia niezwłocznie organu powołanego do ścigania przestępstw, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. § 2. Nie popełnia przestępstwa określonego w § 1, kto zaniechał zawiadomienia, mając dostateczną podstawę do przypuszczenia, że wymieniony w § 1 organ wie o przygotowywanym, usiłowanym lub dokonanym czynie zabronionym; nie popełnia przestępstwa również ten, kto zapobiegł popełnieniu przygotowywanego lub usiłowanego czynu zabronionego określonego w § 1. § 2a. Nie podlega karze pokrzywdzony czynem wymienionym w § 1, który zaniechał zawiadomienia o tym czynie. § 3. Nie podlega karze, kto zaniechał zawiadomienia z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu.

2. Interwencję podejmuje dyrektor instytucji, który może wyznaczyć na stałe do tego zadania inną osobę (z grona pracowników instytucji, którą zarządza, lub delegatkę ds. ochrony dzieci i młodzieży). W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię, nazwisko, email, telefon) zostaną podane do wiadomości personelu, podopiecznych i ich opiekunów.

3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez Zarząd Zgromadzenia.

5. Do udziału w interwencji można zaprosić specjalistów tj.: psychologów, pedagogów, prawników.

6. Zarząd Zgromadzenia informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka/bezbronnej osoby dorosłej do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekuńczy lub najbliższy ośrodek pomocy społecznej).

8. Po poinformowaniu opiekunów zgodnie z punktem poprzedzającym Zarząd Zgromadzenia składa zawiadomienie o możliwości podejrzenia przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, tj. do wydziału rodzinnego i nieletnich.

9. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

10. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór znajduje się w Załączniku nr 3 do niniejszych „Zasad ochrony”. Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez Zgromadzenie.

§ 5

W przypadku podejrzenia, że życie podopiecznego jest zagrożone lub grozi mu uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje członek personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

§ 6

Krzywdzenie przez osobę dorosłą

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie podopiecznego delegatka Zgromadzenia przeprowadza rozmowę z podopiecznym i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu. Jeśli jest to konieczne, zyskuje się także informacje o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) podopiecznego oraz kontaktuje się z jego opiekunami. Zarząd Zgromadzenia stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne podopiecznego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.

2. Zarząd Zgromadzenia organizuje spotkanie/a z opiekunami podopiecznego (jeśli nie są pozbawieni praw rodzicielskich), którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

3. Jeżeli dziecko znajduje się w pieczy zastępczej a skontaktowanie się z opiekunami dziecka jest z różnych przyczyn niemożliwe (pobyt w zakładzie karnym, pobyt w szpitalu, brak danych do kontaktu i in.), wszystkie rozmowy z dzieckiem muszą odbyć się w obecności członka personelu, który jest bezpośrednio odpowiedzialny za dziecko oraz osoby odpowiedzialnej za interwencję.

4. W przypadku, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że wobec dziecka/ bezbronnej osoby dorosłej popełniono przestępstwo Zarząd Zgromadzenia sporządza zawiadomienie o możli-

wości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.

5. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą podopiecznemu, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają podopiecznego, który doświadczył krzywdzenia, Zarząd Zgromadzenia sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.

6. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie podopiecznego przez członka personelu instytucji, wówczas osoba ta zostaje odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi/ bezbronnyimi osobami dorosłymi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym/osobą pokrzywdzoną) do czasu wyjaśnienia sprawy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

7. W przypadku, gdy członek personelu instytucji dopuścił się wobec podopiecznego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, Zarząd Zgromadzenia powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać osobę podejrzaną o krzywdzenie, podopiecznego oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra podopiecznego jest znaczne, w szczególności, gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia jego godności, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniona przez organizację, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren organizacji, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z instytucją współpracującą.

8. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych pozwiły informację o krzywdzeniu dziecka/ bezbronnej osoby dorosłej lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

9. W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa podopiecznego zgłosili jego opiekunowie, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy poinformować ich o tym fakcie na piśmie.

§ 7

Krzywdzenie rówieśnicze

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w instytucji należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie

interwencji. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.

2. Wspólnie z opiekunami dziecka krzywdzącego należy opracować plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.

3. Z opiekunami dziecka poddawanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.

4. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka.

5. W przypadku, gdy dziecko krzywdzące nie uczestniczy w działaniach instytucji, należy porozmawiać z dzieckiem poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z opiekunami dziecka krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Zarząd Zgromadzenia organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie opiekunów dziecka krzywdzącego).

6. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie; *Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r., poz. 1700)*

7. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

8. Jeżeli dziecko krzywdzące i poddawane krzywdzeniu znajduje się w pieczy zastępczej a skontaktowanie się z opiekunami dziecka jest z różnych przyczyn niemożliwe (pobyt w zakładzie karnym, pobyt w szpitalu, brak danych do kontaktu i in.), wszystkie rozmowy z dzieckiem oraz opracowywanie ww. planów musi odbywać się w obecności członka personelu, który jest bezpośrednio odpowiedzialny za dziecko oraz osoby odpowiedzialnej za interwencję.

Rozdział IV

Zasady ochrony wizerunku podopiecznego i bezbronnej osoby dorosłej

§ 8

1. Zgromadzenie Sióstr Opatrzności Bożej zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci oraz bezbronnych osób dorosłych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz polityką RODO.
2. Zgromadzenie Sióstr Opatrzności Bożej, uznając prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka oraz bezbronnej osoby dorosłej.

§ 9

1. Personelowi instytucji nie wolno umożliwiać osobom trzecim utrwalania wizerunku podopiecznego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie organizacji bez pisemnej zgody jego opiekuna.
2. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, personel instytucji może skontaktować się z opiekunem podopiecznego i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna podopiecznego – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

§ 10

1. Upublicznienie przez członka personelu wizerunku podopiecznego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna podopiecznego. Dobrą praktyką jest również pozyskiwanie zgód samych podopiecznych. Powyższe zgody należy uzyskać przed wykonaniem fotografii, bądź nagrania.
2. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.

Rozdział V

Zasady dostępu podopiecznych do Internetu

§ 11

1. Instytucja, zapewniając podopiecznym dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie

dla ich prawidłowego rozwoju. Przed udzieleniem podopiecznym dostępu do Internetu należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.

2. Na terenie instytucji dostęp podopiecznego do Internetu możliwy jest:
 - a. pod nadzorem członka personelu instytucji – na urządzeniach instytucji,
 - b. bez nadzoru – na przeznaczonych do tego komputerach, znajdujących się na terenie instytucji (dostęp swobodny),
 - c. za pomocą sieci wifi instytucji, po podaniu hasła.
3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem członka personelu instytucji, osoba ta ma obowiązek informowania małoletnich podopiecznych o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Członek personelu czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez podopiecznych podczas zajęć.
4. Instytucja zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu, przy komputerach, z których możliwy jest dostęp swobodny do sieci.

§ 12

1. Osoba odpowiedzialna za Internet zapewnia, aby sieć internetowa instytucji była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie.
2. Osoba odpowiedzialna za Internet przynajmniej na bieżąco sprawdza, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczona osoba stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o podopiecznym, który korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, osoba odpowiedzialna za Internet przekazuje zarządowi organizacji, który powiadamia opiekunów dziecka o zdarzeniu.

Rozdział VI

Monitoring stosowania Polityki

§ 13

1. Zarząd Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej wyznacza jako osobę odpowiedzialną za Politykę ochrony dzieci w Zgromadzeniu delegatkę ds. ochrony dzieci i młodzieży.
2. Osoba, o której mowa w punkcie poprzedzającym, jest odpowiedzialna za: monitorowanie realizacji Polityki, reagowanie na sygnały jej naruszenia, przyjmowanie zgłoszeń

i udzielenie pomocy osobom doświadczającym krzywdzenia, prowadzenie rejestru zgłoszeń, oraz proponowanie zmian w Polityce.

3. Osoba, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, przeprowadza wśród personelu instytucji oraz członkiń Zgromadzenia, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 3 do niniejszej Polityki.

4. W ankiecie personel oraz członkinie mogą proponować zmiany Polityki oraz wskazywać naruszenia Polityki w Zgromadzeniu.

5. Osoba, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, dokonuje opracowania ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Zarządowi Zgromadzenia.

6. Zarząd Zgromadzenia wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i ogłasza członkiniom, personelowi, podopiecznym i ich opiekunom nowe brzmienie Polityki.

Rozdział VII

Przepisy końcowe

§ 14

1. Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla członkiń Zgromadzenia, personelu instytucji, podopiecznych i ich opiekunów, w szczególności poprzez wywieszenie lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej i wywieszenie w widocznym miejscu w siedzibie, również w wersji skróconej, przeznaczonej dla dzieci oraz podopiecznych.

3. Aktualizacja dokumentu dokonywana jest przez Zarząd Zgromadzenia co dwa lata.

4. W sytuacji zmiany obowiązujących przepisów prawa państwowego lub prawa kościelnego, dokument będzie odpowiednio aktualizowany po wejściu w życie przepisów prawnych.